«Huquq va burch»

— fan haftaligi davra suhbati ssenariysi

Davlat va huquq asoslari — kecha, suhbat va bellashuv

8–10-sinf o‘quvchilari uchun

Davomiyligi: 45 daqiqa atrofida

Bu ssenariy huquq fan haftaligidagi davra suhbati bo‘lib, 45 daqiqa atrofida davom etadi. Bola huquqlari konvensiyasi, iste‘molchi va raqamli huquq vaziyatlari hamda guruh muhokamalari bor.

Agar ssenariy foydali bo‘lsa, uni hamkasblaringiz bilan o‘qituvchilar guruhlarida ham ulashing. Bayram va tadbirlar uchun yana ko‘plab ssenariylarni baxtiyor.uz saytidan topishingiz mumkin.

Shu to‘plam sahifasi: https://baxtiyor.uz/huquq-ssenariy/

«Senariylar to‘plami» bo‘limi: https://baxtiyor.uz/oqituvchilar-uchun-hamma-narsa/senariylar-to-plami/

«Huquq va burch» — fan haftaligi davra suhbati ssenariysi

MAQSAD

8–10-sinf o‘quvchilarida bola va o‘smir huquqlari, shuningdek oila, maktab va internetdagi burchlar haqida ongli tushuncha hosil qilish.

ISHTIROKCHILAR

O‘qituvchi (moderator), boshlovchi, uchta kichik muhokama guruhi, she‘r o‘qiydigan o‘quvchilar.

JIHOZLAR

Bola huquqlari to‘g‘risidagi konvensiya bo‘yicha qisqa slayd/plakat, «Huquq» va «Burch» yozuvli kartochkalar, ruchka va varaqlar.

TADBIR REJASI

Ochilish — 5 daqiqa. She‘r — 4 daqiqa. «Bola huquqlari va burchlari» suhbati — 12 daqiqa. «Raqamli muhitda huquq» — 10 daqiqa. «To‘g‘ri yoki xato?» o‘yini — 8 daqiqa. She‘r va yakun — 6 daqiqa. Jami: 45 daqiqa atrofida.

O‘QITUVCHI UCHUN ESLATMA

Davra suhbatida stollar yarim doira shaklida qo‘yilsa, o‘quvchilar o‘zini erkinroq tutib ochiq fikr bildiradi.

TADBIRNING BORISHI

(Yarim doira stollar. Sokin fon musiqasi.)

O‘qituvchi: Assalomu alaykum! Bugun «Huquq va burch» mavzusida ochiq davra suhbati o‘tkazamiz.

1-o‘quvchi (she‘r):

Sen o‘zbeksan qadingni tut ey o‘g‘lon,
Bobolaring tarixda iz qoldirgan
O‘zingga bek boshing egmagin zinhor
Mehnatla xalqing keng diyorni qoldirgan.

(Zulfiya, «Yurtingni obod ayla 14-yanvar uchun sher» she‘ridan)

1-QISM. BOLA HUQUQLARI VA BURCHLARI

Boshlovchi: BMTning «Bola huquqlari to‘g‘risida»gi konvensiyasi 1989-yil 20-noyabrda qabul qilingan (O‘zbekiston unga 1992-yilda qo‘shilgan). 18 yoshga to‘lmagan har bir shaxs bola hisoblanadi.

O‘qituvchi: Qani, juftlab aytamiz: — Bilim olish huquqi bor — burchi nima? (Darsga o‘z vaqtida kelish, tirishib o‘qish, maktab mulkini asrash.) — Fikr bildirish huquqi bor — burchi nima? (Boshqalarning sha‘ni va qadr-qimmatini kamsitmaslik.) — Sog‘liqni saqlash huquqi bor — burchi nima? (Gigiyena va xavfsizlik qoidalariga amal qilish.)

2-QISM. RAQAMLI MUHITDA HUQUQ

Boshlovchi:

Guruhlarda 3 daqiqa muhokama qiling:

1-guruh: Internetdan olingan maqola yoki rasmni muallifini ko‘rsatmay «meniki» deyish nima uchun noto‘g‘ri? (Mualliflik huquqi buziladi.)

2-guruh: Tanish bo‘lmagan kishiga shaxsiy manzil yoki pasport rasmini yuborish qanday xavf tug‘diradi? (Shaxsiy ma‘lumotlar xavfsizligi buziladi.)

3-guruh: Ijtimoiy tarmoqda kimnidir haqorat qilgan izoh uchun javobgarlik bormi? (Ha, sha‘n va qadr-qimmat qonun bilan himoyalanadi.)

2-o‘quvchi (she‘r):

Shoirning eng katta unvoni – yozish,
Xudo bergan bo‘lsa gar buni – soz ish.
Haqiqatni kuylash bandalar aro
She‘r ahlining yuksak qismiga xos ish.

(Shukur Qurbon, «Shoirning eng katta unvoni» she‘ridan)

YAKUN

O‘qituvchi: Huquqni hurmat qilish o‘zimizdan boshlanadi. Faol ishtirokingiz uchun rahmat!

SUHBATDAN KEYIN

Sinfda «Bizning sinf kelishuvi» (5 ta hurmat va mas‘uliyat qoidasi) varag‘i tuzilib, barcha imzo qo‘ysin.